

تحلیل میزان آگاهی مدیران و مربیان ورزش از شاخص‌های مسئولیت مدنی در زمینه فعالیت‌های ورزشی

اصغر حقیقی^۱
مسعود نادریان جهرمی^۲
یونس محمدزاده^۳
اصغر نیک سرشت^۴

تاریخ دریافت مقاله: ۹۸/۰۵/۰۲ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۸/۱۱/۲۳

چکیده

حقوق ورزشی مجموعه قواعدی است که از نهادها و سازمان‌های ورزشی و یا مرتبط با ورزش، جهت تنظیم رفتارهای مجموعه منابع انسانی در ورزش (ورزشکاران، تماشاگران، نیروهای متخصص مانند مربیان و داوران و همه کارگزاران ورزش) تدوین و در محیط‌های ورزشی اعمال می‌شود. هدف از انجام این پژوهش، تحلیل میزان آگاهی‌های حقوقی از شاخص‌های مسئولیت‌های مدنی مدیران در زمینه فعالیت‌های ورزشی در استان فارس در سال ۱۳۹۷ بود. پژوهش از نوع تحقیقات زمینه‌ای - پیمایشی بود که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری کلیه مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی بودند که بر اساس جدول مورگان، ۴۰۰ نفر به عنوان نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته بود که به روش آزمون - آزمون مجدد، پایایی آن با ضریب ۰/۸۶ تأیید شد. نتایج نشان داد بین میزان آگاهی‌های حقوقی از شاخص‌های مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد همچنین بین دیدگاه زنان و مردان در آگاهی از شاخص‌های مسئولیت‌های مدنی تفاوت

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی ورزش، واحد جهرم، دانشگاه آزاد اسلامی، جهرم، ایران. (ah_2424@yahoo.com)

^۲ دانشیار گروه مدیریت علوم ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه دولتی اصفهان، اصفهان، ایران. (استاد راهنما و نویسنده مسئول): m.naderian@spr.ui.ac.ir

^۳ استادیار، گروه تربیت بدنی، موسسه آموزش عالی زند، شیراز، ایران. (استاد مشاور): yunesmohammadzadeh598@gmail.com

^۴ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی جهرم، ایران. (استاد مشاور): Nikseresht66@yahoo.com

معناداری وجود داشت. در خصوص سابقه خدمت نیز بین دیدگاه مدیران تفاوت معناداری وجود داشت. بدین معنا که مدیرانی که دارای سابقه خدمت بالاتر بودند به آگاهی‌های حقوقی اشراف بیشتری داشتند.

کلید واژه‌ها

مسئولیت مدنی، مدیران ورزشی، فعالیت ورزشی، آگاهی‌های حقوقی.

مقدمه

در چند دهه‌ی اخیر مدیران ورزشی برای اداره‌ی مؤثر سازمان‌های تحت سرپرستی خود با مشکلاتی مواجه شده‌اند. تجاری شدن ورزش‌ها، ارتقاء سطح آگاهی‌های جامعه و بالا رفتن سطح انتظارات و توقعات ورزشکاران و شرکت‌کنندگان در برنامه‌های ورزشی، تحولات جهانی و همچنین مقررات دست و پاگیر دولتی، مدیران را بر آن داشته تا خود را با شرایط جدید تطبیق داده و مهارت‌های موردنیاز در عملکرد شغلی را بهبود بخشند. برای بیان اهمیت ورزش در جوامع کنونی نیازی به ارائه آمار و ارقام نیست، حتی کسانی که نسبت به فعالیت‌های ورزشی بی‌تفاوت‌اند اهمیت ورزش را در ابعاد مختلف جامعه مانند اقتصاد، سیاست و فرهنگ انکار نمی‌کنند. از ورزش به‌عنوان یکی از پرطرفدارترین، پربیننده‌ترین و پرحاشیه‌ترین فعالیت‌های فرهنگی اجتماعی یاد می‌شود (حاج بیگی، ۱۳۸۵). بازی‌های ورزشی صرفاً به جنبه تفریح و سرگرمی محدود نمی‌گردد، بلکه به ابزاری محوری در تربیت نسل جوان و عاملی مؤثر برای سلامتی همه اقشار جامعه تبدیل شده است (ویکر، ۲۰۱۴). به دلیل اهمیت مقوله‌ی تربیت‌بدنی و ورزش اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بر لزوم توسعه‌ی آن در بین آحاد مردم تأکید کرده است به‌گونه‌ای که برای گسترش ورزش تشکیلات مختلفی از جمله؛ وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی، تشکیلات رسمی تربیت‌بدنی در بسیاری از وزارت خانه‌ها و سازمان‌ها مانند وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و تحقیقات، بهداشت، کار و امور اجتماعی، نفت، صنعت و معدن، نیروهای مسلح در تمام سطوح شکل گرفته‌اند (کشاورز، ۱۳۹۵). با این وجود از بدو قانون‌گذاری مدون در ایران که به سال ۱۳۰۴ بازمی‌گردد، قانون مشخصی در زمینه حوادث ناشی از فعالیت‌های ورزشی وجود نداشته است. در سال ۱۳۵۲ مقنن در قانون مجازات عمومی برای رفع اختلاف‌نظرها در ماده ۴۲ چنین بیان کرده است: (حوادث ناشی از عملیات ورزشی مشروط بر اینکه سبب آن حوادث، نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد، جرم محسوب نمی‌شود). در سال ۱۳۶۱ در ماده ۳۲

قانون مربوط به مجازات اسلامی، متن ماده ۴۲ قانون مجازات عمومی با اضافه کردن جمله (و این مقررات هم با موازین شرعی مخالفت نداشته باشد) تأکید کرد. در سال ۱۳۷۰ در قانون مجازات اسلامی همان ماده ۳۲ مورد تأکید قرار گرفت با این تغییر که شماره این ماده از ۳۲ به ۵۹ تغییر یافت (گلدوزیان، ۱۳۸۷). در نهایت در سال ۱۳۹۲ قانونگذار در بند ۳ ماده ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی چنین بیان کرد، عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن مشروط بر اینکه سبب حوادث، نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد و این مقرران هم با موازین شرعی مغایر نباشد جرم نیست (قانون مجازات اسلامی، ۱۳۹۷). در واقع، قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ با افزودن واژه عملیات ورزشی در ابتدای ماده تغییری هرچند کوچک نسبت به مواد پیشین خود در مورد حوادث ورزشی داشت که در حال حاضر در مورد اینگونه حوادث همین ماده قابل اعمال است؛ اما این موارد بسیار کلی است. روزانه هزاران حادثه و اتفاق ناگوار در محیطهای ورزشی و در حین تمرینات و مسابقات بروز می‌کند و ورزشکاران زیادی دچار مشکلات متنوع (از جراحات ساده گرفته تا قطع عضو و حوادث منجر به فوت) می‌شوند. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد بروز بسیاری از حوادث و اتفاقات ورزشی ناشی از عدم آگاهی مدیران، مربیان و ورزشکاران از حیطه وظایف و شاخص‌های مسئولیت‌های مدنی در ورزش است.

بیان مسئله

علم حقوق با همه‌ی جنبه‌های زندگی انسان سر و کار دارد که ورزش هم از آن مستثنی نیست (ساکت، ۱۳۸۱). منظور از حقوق ورزشی مجموعه قواعد و قوانین حاکم بر ورزش است که به بررسی حقوقی حوادث در ورزش یا نگرش‌های حقوقی به جرائم یا شبه جرائم که توسط مباحثان عملیات های ورزشی یا مسببین آن صورت می‌پذیرد، تعریف می‌شود (فراهانی، ۱۳۹۵). رفتاری که باعث مسئولیت ورزشکاران و مدیران ورزشی می‌گردد، مخاطراتی است که برای آزادی‌های فردی به وجود می‌آید. دلیل آن این است که مسئولیت وقتی معنا پیدا می‌کند که شخص، مرتکب عملی شود که قوانین و مقررات آن را صریحاً منع و یا امر به اجرای آن کرده باشد (چلبی، ۱۳۸۶). در فرهنگ لغت، مسئولیت به معنی «پرسیده شده» و «خواسته‌شده» است که غالباً به مفهوم تکلیف و وظیفه و آنچه که فرد عهده‌دار و مسئول آن باشد، تعریف گردیده است (عمید، ۱۳۸۴). از نظر حقوقی، مسئولیت عبارت است از التزام شخص به پاسخگویی اعمال و رفتار زیان‌بار در قبال مردم که معیار تشخیص آن، تجلی خارجی

اعمال و رفتاری است که موجب ضرر و زیان دیگری می‌گردد (ولیدی، ۱۳۷۴). پس مسئولیت جزای نتیجه ارتکاب جرم و نتیجه قهری جرم برای مرتکب مجازات است، لذا سیر اوامر و نواهی قانون‌گذار جزایی، خودداری از انجام امر یا انجام نهي، تحقق جرم، تحقق مسئولیت، اجرای مجازات است که شامل مراحل است که در عدم انجام صحیح وظایف قانونی محقق می‌گردد (آقایی نیا، ۱۳۶۹). از نظر حقوقی، کلیه افرادی که اقدام به عقد قراردادی می‌کنند یا وظیفه‌ای را بر عهده می‌گیرند، در برابر حسن اجرای آن مسئول‌اند. با توجه به تعاریف مذکور، عده‌ی کثیری در محدوده مسئولیت‌های قانونی و حقوقی قرار می‌گیرند و در برابر حوادث و اتفاقاتی که به وجود می‌آید، باید در مقابل قانون پاسخگو باشند (کاشف، ۱۳۸۹). تحقق مسئولیت، در دو صورت امکان‌پذیر است؛ اول به صورت انجام یک فعل یا عمل، یعنی انجام کار خلافی که شخص نباید انجام بدهد، دوم به صورت ترک فعل که معنای آن انجام ندادن کاری است که وظیفه قانونی، قراردادی یا عرفی شخص محسوب می‌گردد... «والترتی چامپیون» در کتاب مسئولیت مدنی در ورزش بیان می‌کند که جهت احراز مسئولیت و ایجاد تقصیر در ورزش می‌بایست چند مسئله تحقق یابد: ۱- وجود وظیفه، به این معنا که وظیفه‌ای نسبت به انجام یا عدم انجام امری وجود داشته باشد. ۲- وظیفه مذکور نقض شده باشد. ۳- ورود خسارت، بدین معنی که حتماً بایستی خسارت واقعی وارد آمده باشد. ۴- بین نقض وظیفه و بروز سانحه یا آسیب‌دیدگی رابطه‌ی سببیت وجود داشته باشد (والترچامپیون، ۱۳۷۶). وقتی صحبت از مسئولیت‌های قانونی مدیران ورزشی می‌شود، اولین سؤالی که به ذهن متبادر می‌شود، این است که به طور دقیق، «مدیر» ورزشی کیست و چه کسانی را شامل می‌شود، منظور از مدیران در ورزش، تمامی کسانی هستند که در رابطه با فعالیت‌های ورزشی به طور مستقیم یا غیرمستقیم وظایفی را بر عهده دارند و در صورت بروز حادثه، برحسب مورد ممکن است مسئول شناخته شوند (ره پیک، ۱۳۸۸). حوادث و اتفاقاتی که در محیط‌های ورزشی در حین تمرینات و مسابقات برای ورزشکاران به وجود می‌آید معمولاً نتیجه‌ی اعمالی است که عمدتاً ایمنی آن در قبل و یا زمان اجرای برنامه‌های ورزشی طراحی نشده است، برخی از عوامل مهم در بروز حوادث در محیط ورزشی عبارت است از: عدم رعایت دقیق قوانین و مقررات ورزشی، عدم رعایت استاندارد در ساخت اماکن، فضاهای ورزشی و تأسیسات، استفاده از وسایل و تجهیزات غیراستاندارد، فقدان نظارت دقیق و کافی بر تمرینات ورزشی از سوی سازمان‌ها و نهادهای مربوطه، عدم رعایت فرهنگ ورزشی در بین ورزشکاران به‌ویژه جوانان و نوجوانان، عدم آشنایی با ماهیت رشته‌های ورزشی و علم تمرین و گسترش فرهنگ رقابت ناسالم در بین ورزشکاران (نادریان، ۱۳۹۵).

مربیان و مدیران و ورزشکاران هرکدام در کاهش حوادث و آسیب‌های ورزشی نقش دارند مهم‌ترین وظیفه مربیان و مدیران چه در تمرینات و چه در مسابقات وظیفه مراقبتی است که در موارد متعددی از جمله: احراز سلامتی ورزشکاران، آموزش متناسب، بازدید و بررسی از تجهیزات و وسایل ورزشکاران و تجهیزات ورزشی، سازماندهی و رعایت تجانس در تمرینات، نظارت بر فعالیت‌های ورزشی به‌طور مستمر، شناخت توانایی‌ها و رساندن ورزشکاران به آمادگی‌های جسمانی و روانی مطلوب، توجه به شرایط محیطی برای تمرینات و برگزاری مسابقات و شیوه‌های کمک به ورزشکاران مصدوم و آسیب‌دیده و عمل به‌موقع به تعهدات و مسئولیت‌های قانونی و اتخاذ تدابیر ایمنی برای همه شرکت‌کنندگان در برنامه‌های ورزشی تعریف می‌شود، آشنایی با موارد ذکرشده از لحاظ حقوقی ملاک آگاهی و مسئولیت‌های مدنی مدیران ورزشی و مربیان قلمداد می‌شود (آقایی نیا، ۱۳۸۱). به‌طور کلی، از نظر قانون‌گذار فرض بر این است که کلیه افراد جامعه که جامعه ورزشی نیز جزئی از آن محسوب می‌شوند از تمامی قوانین و مقررات مطلع هستند و ادعای خلاف آن پذیرفته نمی‌شود. به‌عبارت‌دیگر جهل به قانون رافع مسئولیت نیست، هیچ‌کس نمی‌تواند به بهانه‌ی عدم اطلاع از قانون از مسئولیت مدنی و قانونی معاف شود هرچند که بتواند عدم آگاهی و اطلاع خود را به اثبات برساند (فراهانی، ۱۳۹۵ و آقایی نیا، ۱۳۸۶). بسیاری از اتفاقات و حوادث ورزشی در اثر قصور در انجام وظایف ایجاد می‌شود و امروزه ثابت‌شده است که مسئولیت آور است. لذا وقت آن رسیده است که تحولی در نگرش و رفتار مدیران ورزشی نسبت به بروز آسیب‌های ورزشی ایجاد گردد تا از آسیب‌ها و نقص عضو و حتی مرگ در حین ورزش به‌راحتی نگذریم و زمینه‌ی وقوع چنین رخدادهایی در آینده کاهش یابد. در صورتی که ورزشکاری بر اثر قصور یک شخص مسئول، آسیب ببیند، مشارالیه باید پاسخگو باشد. به‌بیان‌دیگر هر حادثه‌ای علتی دارد و علت مزبور می‌تواند مبنای ایجاد تقصیر باشد. در بسیاری از موارد علت وقوع حادثه، قصور مدیران فنی (مربیان و سرپرستان تیم‌ها) و مدیران ستادی در انجام وظایفشان است که از نظر حقوق ورزشی مسئولیت بر عهده آن‌ها است (شکری، ۱۳۹۱). برخی از قانون‌گذاران بیان کردند که حوادث ناشی از فعالیت ورزشی به دلیل فقدان قصد مجرمانه غیرقابل مجازات است که این موضوع در سال ۱۹۱۲ در یکی از دادگاه‌های فرانسه مطرح گردید. از نظر هیئت حاکمه، مجازات جرح و ضرب که قانون، جزا برای ارتکاب آن تعیین کرده است اگر ثابت شود که از حس کینه جدا باشد مجازات اعمال نمی‌گردد (علی‌آبادی، ۱۳۷۳). به این مطلب نیز انتقادی وارد است که هرچند ممکن است حس کینه در ابتدا برای بازیکنان وجود نداشته باشد، ولی در عمل مشاهده

می‌شود که بازیکنان، به‌خصوص زمانی که احساس شکست می‌کنند، شیوه مبارزه خود را تغییر داده و به‌صورت عمدی به ایراد ضرب و جرح می‌پردازند، نمونه‌های فراوان آن را در همه رشته‌های ورزشی می‌توان دید و از آنجایی که برحسب تعریف، (قصد مجرمانه عبارت از شعور عامل به ارتکاب عملی است که قانون‌گذار آن را امر یا نهی کرده است) عامل در این خصوص، به‌طور کامل نسبت به عمل خود آگاهی دارد (شامبیاتی، ۱۳۷۱). اصل کلی در این مورد این است که رضایت مجنی علیه در جرائمی که به حیات، سلامت و تمامیت جسمانی شخص مانند قتل، ضرب و جرح و سلامتی صدمه می‌زند، بی‌تأثیر است (علی‌آبادی، ۱۳۷۳). دلایل بسیاری برای وقوع حوادث ناشی از عملیات ورزشی می‌تواند وجود داشته باشد که از جمله آن‌ها: ورزش‌های پر برخورد، غیراستاندارد بودن تجهیزات آموزشی، عدم رعایت تجانس در اجرای فعالیت‌ها، عدم رعایت قوانین و مقررات، عدم نظارت کمی و کیفی را می‌توان نام برد. فعالیت‌های ورزشی برای همه‌ی ورزشکاران اعم از مبتدی، حرفه‌ای، ماهر و آماتور، بالقوه متضمن خطرات بسیاری است. یکی از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند مانع از قوه به فعل درآمدن بسیاری از خطرات شود حضور ناظران، مربیان و مدیران در صحنه‌های ورزشی است. به‌عبارت‌دیگر، آنچه موجبات مسئولیت قانونی مربیان را فراهم می‌آورد نتایج ناهنجار فعالیت‌های ورزشی نیست، بلکه عمد یا قصور آن‌ها در انجام وظایف مربوطه است (آقایی نیا، ۱۳۹۲).

نتایج گزارش‌ها و تحقیقات داخل و خارج نشان می‌دهد با همه‌ی آگاهی‌بخشی‌ها هنوز در برخی از حیطه‌های مراقبتی و ایمنی تعدادی از مدیران ورزشی فاقد آگاهی‌های لازم حقوقی و مسئولیت مدنی در زمینه‌های مختلف ورزشی هستند. از مهم‌ترین وظایف مدیران ادارات تربیت‌بدنی، مسئولین و اعضای هیئت‌های ورزشی و مربیان مراقبت کامل از سلامت جسمانی، روانی و حیثیتی ورزشکاران است. هرگاه قصور در انجام وظیفه محرز گردد یا رابطه سببیت بین قصور و خسارت محرز گردد، مسئولیت جبران خسارت بر عهده آن‌ها خواهد بود. فرانک^۱، می‌گوید، طراحی ضعیف تأسیسات ورزشی ممکن است موجب افزایش مواجهه شرکت‌کنندگان با شرایط خطر شود. این عوامل ممکن است احتمال آسیب‌ها و دادخواهی‌ها را افزایش دهد. بروز حوادث نه‌تنها به لحاظ انسانی و اخلاقی دل‌خراش است، بلکه زمینه‌های مسئولیت حقوقی برای مدیران و مربیان ورزش فراهم می‌سازد و حتی ممکن است به محکومیت آن‌ها در محاکم

^۱ frank

قضایی منجر گردد (فرانک، ۲۰۱۵). اسکالف و رابینسون^۱، در تحقیقی دریافتند که آموزه قبول خطر ضابطه چندان محکمی در پرونده‌های ورزشی نیست و در هنگام آسیب‌دیدگی‌های ورزشی، بازیکنان و تماشاگران فقط خطرهای عادی بازی را می‌پذیرند اما مخاطرات غیرقابل‌پیش‌بینی و خطاهای مسئولین اجرایی ورزشگاه را نخواهند پذیرفت (اسکالف، ۱۹۷۸). نتایج تحقیق جامپسون^۲، نشان داد که در دعاوی مسئولیت مدنی در باب ورزش‌ها، تقصیر پایه اکثر دعاوی برای جبران خسارت، معمولاً، شاکای یکی از شرکت‌کنندگان یا تماشاگران هستند (جامپسون، ۱۹۸۳). آدامز^۳، در تحقیقی در باب مسئولیت مدنی وظیفه هشدار دادن به ورزشکاران به‌وسیله مربیان را در موارد خطرناک مورد تأیید قرارداد (آدامز، ۱۹۸۵). نفزیگر^۴، جیمز^۴، تحولات حقوقی ورزش را بررسی کرد، او چارچوبی برای مقررات محلی در ایالات فلوریدا در آمریکا تدوین نموده است. وی وظایف و مسئولیت‌های مدنی مدیران ورزشی را نسبت به ورزشکاران حرفه‌ای گوش زد نمود، تحقیق وی نشان داد که اکثر مدیران ورزشی باشگاه‌های حرفه‌ای نسبت به وظایف و مسئولیت‌های قانونی خود در برابر ورزشکاران از آگاهی و آشنایی سطح بالایی برخوردارند (نفزیگر، ۲۰۱۲). سونیا^۵، در تحقیقی در مورد میزان آگاهی‌های حقوقی جامعه ورزشکاران بیان کرد آگاهی نسبت به حقوق ورزشی باعث مشارکت فعال جوانان در فعالیت‌های ورزشی می‌شود (سونیا، ۲۰۰۳). لورا اسپینی^۶، در تحقیقی در خصوص شرکت مبتلایان به بیماری‌های قلبی در فعالیت‌های ورزشی بیان نمود آگاهی مربیان از این موضوع باعث ممانعت از شرکت این‌گونه افراد در فعالیت‌های سرعتی و قدرتی شده است و مربیان آنان را به فعالیت‌های بدنی مناسب ارجاع می‌دهند (لورا، ۲۰۰۴). برایان هیندو^۷، در تحقیق بر روی جوانان بسکتبالیست که در اثر آسیب‌دیدگی در ورزش نسبت به محیط ورزش بدبین شده بودند، به این نتیجه رسید که مطالعه و آگاهی نسبت به حقوق ورزشی به مشارکت مجدد آنان در ورزش کمک کرده است (برایان، ۲۰۰۸). عبدالوهابی^۸، در تحقیقی بیان کرد ظهور هر رویداد فاجعه باری در حوادث ورزشی اجتناب‌ناپذیر است، برخی از این حوادث که منجر به آسیب‌های جدی می‌شود، ناشی از عدم مسئولیت‌پذیری است (عبدالوهابی، ۲۰۱۲).

1. Scalf,robinson

2 Chsmption, gr.walter

3 Adam's. Implisiation

4 nafziger, games

5 Sonia aiieyne

6 Laura spinney

7 hindbrain

8 abdolyahabiz

شاد روح، در تحقیقی در خصوص شیوع صدمات ورزشی در ساعات تربیت‌بدنی در بین دانش‌آموزان پسر بیان کرد که بیشترین آسیب‌ها به ترتیب در رشته‌های فوتبال، بسکتبال، والیبال و تنیس روی میز ایجاد می‌شود (شاد روح، ۱۳۷۳). بنیان، در تحقیقی بیان کرد؛ نتایج بسیاری از تحقیقات داخل و خارج کشور حاکی از وارد شدن صدمات جسمانی زیادی بر ورزشکاران است که علاوه بر هزینه‌های زیاد در برخی موارد سبب دوری از فعالیت ورزشی شده است (بنیان، ۱۳۷۸). فروغی پور، حمید، در مطالعه‌ای که به بررسی میزان آشنایی مربیان، معلمان و مدیران ورزشی شهر تهران با حقوق ورزشی پرداخته بود بیان کرد، درصد کمی (۰/۱۷) از مربیان ورزش با مبحث حقوق ورزشی آشنایی دارند. نتایج تحقیقات انجام‌شده داخلی و خارجی حاکی از آن است که عوامل متعددی موجب ایجاد حادثه و آسیب‌دیدگی ورزشکاران خواهد شد، لذا در صورت آگاهی نسبت به مسائل حقوقی، مربیان احساس مسئولیت بیشتری خواهند کرد و شاهد کاهش حوادث در محیط‌های ورزشی خواهیم بود (فروغی پور، ۱۳۸۳). فارسی، علی‌رضا و همکاران، در تحقیقی بیان کردند به‌طور کلی فضاهای داخلی زمین‌های ورزشی و همچنین وضعیت تجهیزات ورزشی مورداستفاده در اماکن و فضاهای مربوط، از نظر ایمنی در سطح پایینی قرار دارد (فارسی، ۱۳۸۵). فروغی پور، حمید و همکاران، در تحقیقی بیان کردند، بررسی سوابق تحقیقاتی نشان می‌دهد ناآگاهی از مسئولیت‌های مدنی در حیطه ورزش برای ورزشکاران و مسئولان، مشکلاتی را ایجاد کرده است که نشان از اهمیت آگاهی داشتن از این مسائل دارد (فروغی پور، ۱۳۸۷). کوزه چیان، بیان کرد، اگر مدیر تأسیسات نتواند امنیت تأسیسات را تأمین کند، صدمه حاضران، مشتریان، تماشاچیان و شرکت‌کنندگان ورزشی اجتناب‌ناپذیر خواهد شد، هرچند دستورالعمل‌های زیادی از قوانین برای مدیر تأسیسات وجود دارد، اما مدیران تأسیسات ورزشی با شمار زیادی از دادخواهی‌ها مواجه هستند (کوزه چیان، ۱۳۹۰). یوسفی و همکاران، بیان می‌کنند که بررسی سوابق تحقیقاتی نشان می‌دهد ۴۸ درصد از ورزشکاران جوان در طول یک‌فصل ورزشی حداقل با یک آسیب ورزشی روبرو می‌شوند که عدم ارائه اطلاعات درباره آسیب‌ها شرایط نامناسب بازی و تمرین، تمرینات اشتباه و آموزش ناکافی تجهیزات و وسایل نامناسب، تغذیه نامناسب و کاهش آمادگی جسمانی از مهم‌ترین علل آسیب‌ها هستند (یوسفی، ۱۳۹۲). بنیان و همکاران، در مطالعه‌ای که به بررسی تفاوت آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی مربیان ورزش زنان و مردان پرداختند. متوجه شدند که ۸۱/۴۵ درصد از مربیان ورزش با وظایف و مسئولیت‌های حقوقی در روی‌داده‌های ورزشی آگاهی داشتند، (بنیان، ۱۳۹۲). مصطفی پورانزلی، طی

تحقیقی به التزام عملی مربیان ورزش به مسئولیت‌های حقوقی از دیدگاه ورزشکاران پرداختند، یافته‌های این تحقیق نشان داد ۷۳/۲۸ درصد مربیان ورزش به مسئولیت‌های حقوقی خود از دیدگاه ورزشکاران آگاهی داشتند (مصطفی پور، ۱۳۹۵). نظریان، در پژوهشی به ارزیابی عوامل تعیین‌کننده صلاحیت‌های قانونی مدیران ورزشی از دیدگاه متخصصان دانشگاهی و مدیران اجرایی ورزش پرداخت، نتایج، شش عامل تعیین‌کننده صلاحیت‌های قانونی ضروری مدیران اجرایی ورزش را به این ترتیب نشان داد: مدیریت امکانات و تجهیزات ورزشی، طرح‌ها و برنامه‌های مواجهه با مواقع اضطراری، تبعیت از قانون، سیاست‌ها و رویه‌های سازمانی، مدیریت خطر و روابط عمومی (نظریان، ۱۳۹۵). بررسی نتایج تحقیقات مذکور نشان می‌دهد، افزایش سطح آگاهی از مسئولیت‌های قانونی مدیران ورزشی یک ضرورت است و با دسترسی به میزان آگاهی‌های مدیران، متولیان امر می‌توانند برای افزایش میزان آگاهی‌های آن‌ها در تمام سطوح اقدامات لازم انجام دهند. این فرایند علاوه بر مصونیت بخشی به مدیران، از وقوع درصد بسیار زیادی از آسیب‌های ورزشی جلوگیری می‌کند. افزایش آگاهی‌های حقوقی و مدنی مدیران ستادی ورزش، بی‌تردید منجر به رعایت حیطه‌های مراقبتی، رعایت استاندارد ساخت‌وسازهای ورزشی، جلوگیری از بی‌احتیاطی و بی‌مبالاتی و نیز خرید و تولید تجهیزات استاندارد ورزشی می‌گردد (کاتوزیان، ۱۳۸۶)، همچنین با افزایش اطلاعات مدیران ستادی در انتخاب مدیران فنی و نیز همه رخدادهای ورزشی که نیاز به تصمیم‌گیری‌های کلان و استراتژیک دارد، تأثیر مثبتی ایجاد خواهد کرد. ارتقاء سطح آگاهی‌های حقوقی و قانونی مدیران فنی سبب می‌شود در رخدادهای بزرگ ورزشی (قبل از برگزاری، حین برگزاری و بعد از برگزاری) برنامه‌ریزی مناسب و تصمیمات منطقی و کارآمدی اتخاذ گردد (فراهانی، ۱۳۹۵)، در این پژوهش محقق بر آن است که علاوه بر بررسی آگاهی‌های مدیران فنی (مربیان) و ستادی ورزش، به ارائه یک الگو بپردازد.

روش تحقیق

روش پژوهش حاضر از نوع تحقیقات زمینه‌ای-پیمایشی بود که به صورت میدانی انجام گردید. جامعه آماری تحقیق کلیه مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی استان فارس در سال ۱۳۹۷ که بر اساس آمار اداره ورزش و جوانان استان تعداد آن‌ها ۲۰۸۰ نفر بود. حجم نمونه بر اساس روش شارپ و کوکران در بخش مردان و زنان در مجموع تعداد ۴۰۰ نفر برآورد شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابتدا شهرستان‌های بالای ۳۰ هزار

نفر جمعیت استان فارس به چهار بخش، شمال، جنوب، مشرق و مغرب تقسیم شدند و از هر کدام از این خوشه‌ها، چهار شهرستان به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شد. سپس با مراجعه به مناطق نمونه ۴۰ نفر، از هر شهرستان به‌صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. همچنین در مناطقی که حجم نمونه‌ها کمتر بود تمامی مسئولین و اعضای هیئت در نمونه تحقیق حضور داشتند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه، محقق ساخته بود که بر اساس مبانی نظری و نتایج تحقیقات ابتدا پرسش‌نامه‌ای با ۳۵ سؤال بسته تنظیم گردید و در اختیار ۲۰ نفر از صاحب‌نظران و استادان دانشگاه برای تعیین روایی محتوایی قرار گرفت. بر اساس نظرات متخصصان و صاحب‌نظران، تنظیم نهایی صورت گرفت که در نهایت پرسش‌نامه شامل هشت حیطه (احراز سلامت ورزشکاران، آموزش جامع، بررسی تجهیزات قبل از تمرین، سازماندهی، شناخت توانایی‌ها، نظارت بر فعالیت‌ها، شیوه‌های کمک به ورزشکاران آسیب‌دیده و اتخاذ تدابیر برای انجام به‌موقع تعهدات) با ۲۵ سؤال بود و به روش آزمون - آزمون مجدد پایایی آن بررسی و ضریب ۰/۸۶ برای آن به دست آمد. البته برای به دست آوردن ضریب پایایی قابل قبول مجدداً بازنگری در پرسشنامه انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار SPSS و Amos استفاده گردید.

یافته‌های تحقیق

نتایج نشان داد ۷۵/۳ درصد پاسخگویان مرد و ۲۴/۷٪ آن‌ها زن بودند. همچنین ۶۲٪ دارای مدرک تحصیلی لیسانس و فوق‌لیسانس و ۳۰/۹٪ آن‌ها دارای مدرک فوق‌دیپلم و دیپلم بودند. بیشترین درصد مدیران (۲۱/۲۰) دارای سابقه خدمت ۱۷-۱۰ سال و کمترین درصد مدیران (۱۳/۷) دارای سابقه خدمت ۲۵-۳۴ سال بودند. در بخش آمار استنباطی جهت ارتباط بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و هیئت‌های ورزشی از روش معادلات ساختاری استفاده شد و نتایج نشان داد که بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد؛ و برای ارتباط بین میزان حیطه‌های مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی از روش معادلات ساختاری استفاده شد و نتایج نشان داد که بین حیطه احراز سلامت، آموزش متناسب، سازماندهی و رعایت تجانس، شناخت توانایی‌ها، نظارت بر فعالیت‌ها، کمک به ورزشکار مصدوم و اتخاذ تدابیر و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی

ارتباط معنی‌داری وجود دارد؛ اما بین حیطة بازدید و بررسی از وسایل و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود ندارد. به‌منظور بررسی تفاوت بین دیدگاه زنان و مردان مدیران، نسبت به آگاهی از مسئولیت‌های حقوقی و مدنی در فعالیت‌های ورزشی از روش آماری تی تست استفاده گردید. نتایج تحقیق حاکی از این است که مدیران زن تربیت‌بدنی نسبت به مدیران مرد تربیت‌بدنی آگاهی بیشتری در خصوص مسئولیت‌های حقوقی و مدنی دارند. به‌منظور بررسی تفاوت بین مدرک تحصیلی و سابقه خدمت با میزان آگاهی‌های حقوقی از مسئولیت‌های مدنی از روش آماری تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شد که بر اساس نتایج تحقیق مدیرانی که دارای مدرک تحصیلی فوق‌لیسانس به بالاتر بودند و مدیرانی که سابقه متوسط به بالا (۱۵ سال به بالاتر) داشتند، آگاهی بیشتری نسبت به مسئولیت‌های حقوقی و مدنی دارند.

آمار توصیفی سؤالات پژوهش

جدول ۱: آمار توصیفی سؤالات مسئولیت‌های مدنی مدیران ورزشی

شاخص	سؤالات	تعداد	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
احراز سلامت	جلوگیری از ادامه تمرین در حالت درد و آسیب	۴۰۰	۳/۹۹	۱/۱۶	۰/۱۹	-۰/۴۷
	توجه به تهیه جعبه کمک‌های اولیه برای محل‌های فعالیت ورزشی	۴۰۰	۴/۴۸	۰/۸۴۹	۰/۳۵	۰/۱۹۳
	معاینات دوره‌ای و منظم پزشکی توسط متخصص و ثبت در پرونده	۴۰۰	۴/۲۱	۰/۸۵۳	۰/۳۲	۰/۴۶۷
آموزش متناسب	آموزش نظری و عملی و اخلاق در هر جلسه از تمرین	۴۰۰	۴/۳۳	۰/۸۴۱	۰/۴۶	۰/۱۷۲
	آموزش علمی رفتارهای اخلاقی در مسابقات	۴۰۰	۴/۵۱	۰/۷۲۱	۰/۲۱	۰/۶۰۶
	آموزش آمادگی جسمانی و روانی بر اساس توانایی‌های واقعی ورزشکاران	۴۰۰	۴/۳۲	۰/۸۴۰	۱/۰۴۶	۰/۲۵۴
	برخورداری از صلاحیت در مسئولیت آموزش و مربیگری و مدیریت	۴۰۰	۴/۴۳	۰/۷۹۰	۰/۱۹	۰/۳۷
	اهمیت به فرایند اجرای صحیح آموزش حرکات و مهارت‌های ورزشی	۴۰۰	۳/۷۸	۱/۳۴	۰/۵۶	۰/۵۳

تحلیل میزان آگاهی مدیران و مربیان ورزش از شاخص‌های مسئولیت مدنی در زمینه فعالیت‌های ورزشی

شاخص	سوالات	تعداد	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
بازدید و بررسی از وسایل و تجهیزات	نیاز به بازدید از وسایل و تجهیزات عمومی قبل از شروع فعالیت	۴۰۰	۴/۴۶	۰/۷۷۷	-۰/۶۸	۰/۴۳
	بازدید کامل و منظم از تجهیزات ورزشی	۴۰۰	۴/۰۳	۱/۱۰	۰/۰۸۱	-۰/۴۳۷
	توجه به استفاده ورزشکاران از وسایل استاندارد و ایمن	۴۰۰	۴/۴۸	۰/۸۴۹	-۱/۲۲	-۱/۵۸
	گزارش کتبی و شفاهی ایمن‌سازی تجهیزات و فضاهای ورزشی	۴۰۰	۳/۹۷	۱/۲۲	-۰/۱۶	۰/۲۵
	شناخت تجهیزات استاندارد از وسایل تقلبی در حیطه ورزش تخصصی	۴۰۰	۴/۲۱	۰/۸۷۸	-۰/۳۲	۰/۶۱۷
سازماندهی و رعایت تجانس	جایگزین نکردن ورزشکار ارشد در زمان اضطراری ترک محل خدمت	۴۰۰	۳/۷۳	۱/۱۸	-۰/۰۷	-۰/۳۹
	چینش ورزشکاران در تمرینات ورزشی بر اساس تسلط کامل	۴۰۰	۴/۲۳	۰/۹۱۴	-۰/۳۲۹	-۰/۹۶
	به کارگیری ورزشکاران بر اساس میزان توانایی‌ها	۴۰۰	۴/۳۵	۰/۷۹۳	۰/۵۲	-۰/۳۸
شناخت توانایی‌های ورزشکاران	توجه به توانایی‌های فنی و روانی ورزشکار برای عضویت در تیم	۴۰۰	۴/۲۹	۰/۹۴۶	-۰/۷۷	۰/۴۱۸
	تنظیم شدت و حجم تمرینات بر اساس توانایی‌ها	۴۰۰	۳/۹۹	۱/۱۶	-۰/۴۸	-۰/۷۴
	نظارت دقیق بر عدم مصرف مواد نبروزا برای افزایش عملکرد	۴۰۰	۴/۳۵	۰/۷۹۳	-۰/۲۱	-۰/۸۲
نظارت بر فعالیت‌های ورزشکاران	تنظیم تمرینات و مسابقات بر اساس شرایط محیطی و آب و هوایی	۴۰۰	۴/۱۵	۰/۹۲۵	۱/۴۰	۱/۳۱
	اقدام مناسب در مورد ورزشکاران با اخلاق و خاطی	۴۰۰	۴/۳۸	۰/۷۷۹	-۰/۵۳۸	-۰/۲۵۵
	تنظیم فوری صورت جلسه یا استشهاد پس از وقوع یک حادثه خطرساز	۴۰۰	۴/۵۰	۰/۶۵۴	-۰/۵۷۹	۰/۰۹۱
	ممانعت از ورود به بازی در صورت غیراستاندارد بودن وسایل ورزشی	۴۰۰	۴/۲۶	۰/۹۹۴	-۰/۵۱	-۰/۲۸

فصلنامه تحقیقات حقوق خصوصی و کیفری
 شماره ۳۲، زمستان ۱۳۹۸
 ۴۲

شاخص	سؤالات	تعداد	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
کمک به ورزشکار مصدوم	عدم موافقت با ادامه فعالیت ورزشکار آسیب‌دیده در هر شرایط	۴۰۰	۴/۶۵	۰/۷۴۳	۰/۶۳۷	۰/۳۵۴
	انعقاد قرارداد با مراکز بهداشتی و درمانی	۴۰۰	۴/۳۹	۰/۸۴۲	۱/۰۷۸	۰/۲۸۸
	استفاده از پزشک‌یاران ورزشی در تمرینات و مسابقات	۴۰۰	۴/۳۸	۰/۷۶۴	-۰/۹۲	-۱/۵۹
	کمک به ورزشکاران در دوران نقاهت تا بهبودی کامل	۴۰۰	۴/۴۶	۰/۸۳۰	-۱/۴۶	۱/۳۴
اتخاذ تدابیر لازم	انجام بیمه ورزشی برای ورزشکاران	۴۰۰	۳/۷۳	۱/۱۸	۱/۳۰	۲/۶۱
	انجام به‌موقع تعهدات مالی و تسهیلاتی برای ورزشکاران	۴۰۰	۴/۳۸	۰/۷۷۹	۱/۴۰	۲/۱۰
	رسیدگی به‌موقع به درخواست‌های متنوع ورزشکاران و سایر کادر فنی	۴۰۰	۴/۴۸	۰/۸۴۹	-۱/۲۲	۱/۸۷
	آموزش قوانین و مقررات حقوقی به ورزشکاران	۴۰۰	۴/۳۲	۰/۸۴۰	-۱/۴۱	۲/۱۶

در حیطه احراز سلامت سؤال ۱۲ بیشترین میانگین (۴/۴۸) و سؤال ۳ کمترین میانگین (۳/۹۹) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه آموزش متناسب سؤال ۱۰ بیشترین میانگین (۴/۵۱) و سؤال ۳ کمترین میانگین (۳/۹۹) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه بازدید و بررسی از وسایل ورزشکاران سؤال ۱۲ بیشترین میانگین (۴/۴۸) و سؤال ۱۸ کمترین میانگین (۳/۹۷) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه سازماندهی و رعایت تجانس سؤال ۲۰ بیشترین میانگین (۴/۳۰) و سؤال ۶ کمترین میانگین (۳/۷۳) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه شناخت توانایی‌های ورزشکاران سؤال ۲۰ بیشترین میانگین (۴/۳۵) و سؤال ۳ کمترین میانگین (۳/۹۹) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه نظارت بر فعالیت‌های ورزشکاران سؤال ۲۱ بیشترین میانگین (۴/۵۰) و سؤال ۸ کمترین میانگین (۴/۱۵) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه کمک به ورزشکار مصدوم سؤال ۱ بیشترین میانگین (۴/۶۵) و سؤال ۱۳ کمترین میانگین (۴/۳۸) را در بین سؤالات دارا است.

در حیطه اتخاذ تدابیر لازم سؤال ۱۲ بیشترین میانگین (۴/۴۸) و سؤال ۶ کمترین میانگین (۳/۷۳) را در بین سؤالات دارا است.

توزیع داده‌های هر متغیری (سؤال) که از لحاظ شاخص‌های آماری چولگی و کشیدگی در دامنه (+۳، -۳) باشند نرمال محسوب می‌شود با توجه به نتایج جدول این فرض برقرار است و چولگی و کشیدگی همه سؤالات در دامنه (+۳، -۳) قرار دارد. از طرفی با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون کلموگروف - اسمیرنوف بالاتر از ۰/۰۵ می‌باشد، ادعای نرمال بودن سؤالات پرسشنامه پذیرفته شده است و می‌توان از آزمون‌های پارامتریک و از روش ML در مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده کرد.

برآورد و آزمون الگوهای اندازه‌گیری (الگوهای عاملی تأییدی):

جهت مشخص کردن اینکه شاخص‌ها تا چه اندازه برای الگوهای اندازه‌گیری قابل قبول می‌باشند ابتدا باید تمام الگوهای اندازه‌گیری را جداگانه مورد تحلیل قرار گیرد. بر مبنای اتخاذ چنین روشی ابتدا الگوهای اندازه‌گیری که مربوط به متغیرها می‌باشند، به‌طور مجزا مورد آزمون قرار می‌گیرند. شاخص‌های کلی برازش الگو برای الگوهای اندازه‌گیری (تحلیل عاملی تأییدی) در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: شاخص‌های کلی برازش الگوهای اندازه‌گیری

میزان توانمندی علمی - تخصصی مدیران	حیطه اتخاذ تدابیر لازم	حیطه کمک به ورزشکار مصدوم	حیطه نظارت بر فعالیت‌های ورزشکاران	حیطه شناخت توانایی‌های ورزشکاران	حیطه سازماندهی و رعایت تجانس	حیطه بازدید و بررسی	حیطه آموزش متناسب	حیطه احراز سلامت	حیطه‌های مسئولیت‌های مدنی	سازه شاخص
۱/۳۳۰	۱/۱۶۴	۱/۴۹۰	۱/۰۲۲	۱/۳۸۸	۲/۱۲۱	۳/۲۳۱	۱/۵۴۰	۱/۹۲۶	۴/۲۸۵	CMIN/DF
۰/۷۲۳	۰/۷۶۷	۰/۷۳۱	۰/۹۶۷	۰/۸۱۸	۰/۷۲۳	۰/۹۸۷	۰/۹۶۵	۰/۷۴۵	۰/۸۰۰	PCFI
۰/۹۶۴	۰/۸۴۳	۰/۹۷۶	۰/۹۹۸	۰/۹۱۶	۰/۹۲۲	۰/۹۳۶	۰/۹۱۴	۰/۹۲۸	۰/۹۱۷	GFI
۰/۰۲	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۵	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۰۴	۰/۰۴	RMR
۰/۷۶۹	۰/۹۹۶	۰/۹۹۶	۰/۹۰۵	۰/۸۱۴	۰/۷۹۶	۰/۹۹۱	۰/۸۴۹	۰/۸۳۲	۰/۹۰۳	CFI
۰/۰۸۶	۰/۰۲۵	۰/۰۶۹	۰/۰۸۲	۰/۰۷۸	۰/۰۹۲	۰/۰۹۳	۰/۰۷۰	۰/۰۶۶	۰/۰۹۴	RMSEA

نتایج حاصل از اطلاعات ارائه شده در جدول شماره ۲ به شرح زیر می‌باشد

در توضیح مقدار کای اسکوتر (CMIN) الگو و سطح معناداری آن لازم است ذکر شود که هر چه مقدار کای اسکوتر کوچک‌تر باشد برازش الگو تدوین شده توسط پژوهشگر رضایت‌بخش‌تر و بهتر است. چنانچه مقدار P بزرگ‌تر از ۰/۰۵ باشد، می‌توان نتیجه گرفت که

ساختار کوواریانس الگو به طور معناداری از ساختار کوواریانس مشاهده شده متفاوت نبوده و در واقع مقدار کای اسکوئر برای الگو قابل قبول است. با توجه به اینکه مقدار P برای غالب الگوهای اندازه گیری بزرگتر از $0/05$ می باشد، می توان نتیجه گرفت که مقدار کای اسکوئر برای الگوهای اندازه گیری مناسب است.

- یکی از معتبرترین شاخص هایی که برای بررسی برازندگی الگو به کار می رود GFI یا شاخص نکوئی برازش است. این شاخص را می توان به عنوان مشخصه ای مشابه R^2 در رگرسیون چند متغیری در نظر گرفت. هرچه GFI نزدیک تر به $1/00$ باشد الگو با داده ها برازش بهتری دارد. شاخص GFI برای الگوهای اندازه گیری بزرگتر از $0/9$ می باشد که نشان از برازش خوب داده ها از الگو دارد.
- ماتریس باقیمانده یکی از ماتریس های مهمی است که هم می تواند برای ارزیابی برازش کلی (الگو تدوین شده) و هم برازش جزئی (پارامتر تعریف شده بین دو متغیر) مورد استفاده قرار گیرد. ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده یا RMR برای الگوهای مذکور کمتر از $0/05$ و مقدار کمی است که این نیز بیانگر خطای اندک الگوها و برازش قابل قبولان ها است.
- شاخص برازش تطبیقی یا CFI یکی از شاخص های تطبیقی است که مقادیر بین $0/90$ تا $0/95$ به عنوان قابل قبول بودن الگو و مقادیر بالاتر از $0/95$ برای این شاخص به عنوان برازش بسیار خوب داده ها به الگو تفسیر می شود. مقدار CFI برای همه الگوهای اندازه گیری بزرگتر از $0/9$ است که می توان نتیجه گرفت که داده ها به خوبی از الگوهای اندازه گیری حمایت می کنند.

- شاخص ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد یا RMSEA نیز همانند شاخص RMR بر مبنای تحلیل ماتریس باقیمانده قرار دارد. الگوهای قابل قبول دارای مقدار $0/08$ یا کوچک تر برای این شاخص هستند. برازش الگوهایی که دارای مقادیر بالاتر از $0/1$ هستند، ضعیف برآورده می شود. مقدار این شاخص برای الگوهای اندازه گیری کمتر از یک است که این شاخص نیز نشان از برازش خوب الگوها توسط داده ها دارد. در نهایت با توجه به مطالب بالا می توان نتیجه گرفت که الگوهای اندازه گیری از برازش خوبی برخوردار هستند و به عبارتی شاخص های کلی این مورد را تأیید می کنند که داده ها به خوبی از الگوها حمایت می کنند. با توجه به اینکه تقریباً مقدار بارهای عاملی در بیشتر موارد بالاتر

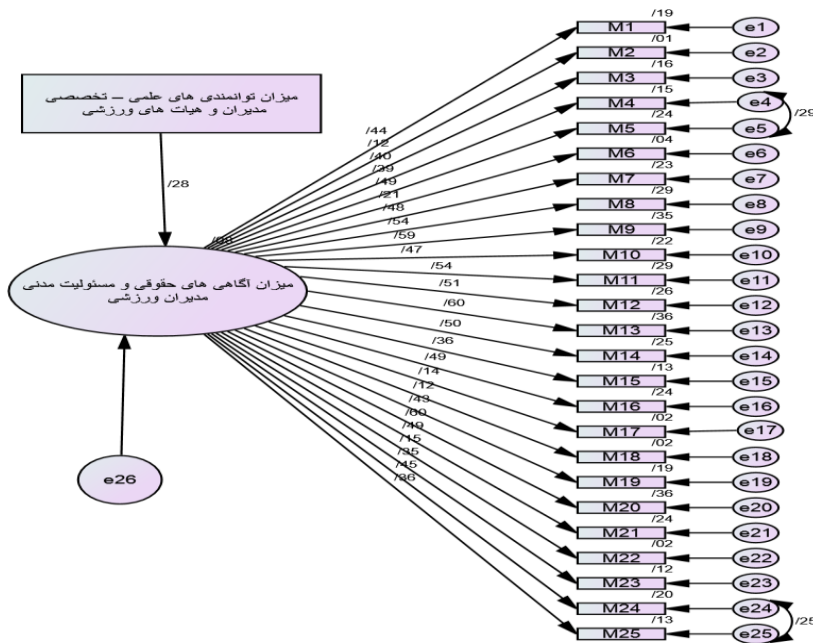
از ۰/۵۰ و با توجه به شاخص جزئی $P < 0/05$ (sig) و شاخص‌های کلی می‌توان نتیجه گرفت که گویه‌ها به خوبی داده‌ها را می‌سنجد.

نتایج تحلیل معادلات ساختاری فرضیه اصلی:

فرضیه اصلی: بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد. در فرضیه اصلی که رابطه و تأثیر بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی با میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی مورد بررسی قرار می‌گیرد، شاخص‌های کلی حاصل از برازش مدل مربوط به فرضیه اصلی در جدول ۳ آمده است. هم‌چنین مدل معادلات ساختاری مربوطه در شکل ۲ ارائه شده است.

جدول ۳: شاخص‌های کلی برازش تحلیل مدل معادلات ساختاری فرضیه اصلی

CIMIN	CMIN/DF	IFI	GFI	RMR	CFI	RMSEA
۱۹۸۴/۶۷۳	۴/۹۷۴	۰/۸۵۳	۰/۹۲۹	۰/۰۲	۰/۹۱۴	۰/۰۹۸

شکل ۱: الگوی معادلات ساختاری فرضیه اصلی

جدول ۴: ضریب رگرسیونی (نتیجه آزمون فرضیه اصلی)

نتیجه	P	مقدار بحرانی	ضریب رگرسیونی	فرضیه	فرضیه
تأیید	.۰۰۰	۴/۶۷۱	.۲۸۲	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و هیئت‌های ورزشی ← میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی	اصلی

ضریب تأثیر استاندارد شده برای این فرضیه ۰/۲۸۲ می‌باشد و مقدار ۰/۰۰۰ برای P نشان از تأیید این فرضیه دارد. پس با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

نتایج تحلیل معادلات ساختاری فرضیات فرعی:

فرضیه اول: بین حیطه احراز سلامت و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه دوم: بین حیطه آموزش متناسب و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین حیطه بازدید و بررسی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود ندارد.

فرضیه چهارم: بین حیطه سازماندهی و رعایت تجانس و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه پنجم: بین حیطه شناخت توانایی‌های ورزشکاران و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه ششم: بین حیطه توجه به شرایط جوی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

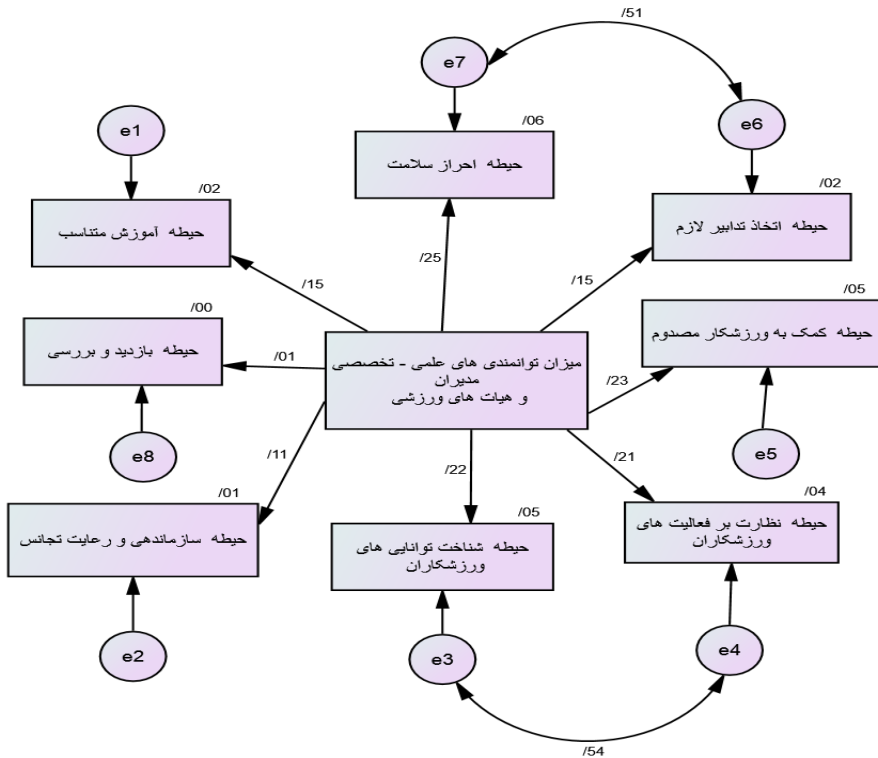
فرضیه هفتم: بین حیطه کمک به ورزشکار مصدوم و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه هشتم: بین حیطه اتخاذ تدابیر لازم و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

در فرضیات فرعی تحقیق که رابطه و تأثیر بین حیطه‌های مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و هیئت‌های ورزشی مورد بررسی قرار می‌گیرد، شاخص‌های کلی حاصل از برازش مدل مربوط به فرضیات فرعی در جدول ۵ آمده است. هم‌چنین مدل معادلات ساختاری مربوطه در شکل ۲ ارائه شده است.

جدول ۵: شاخص‌های کلی برازش تحلیل مدل معادلات ساختاری فرضیه اصلی

CIMIN	CMIN/DF	IFI	GFI	RMR	CFI	RMSEA
۳۳/۶۱۴	۳/۷۰۳	.۸۰۹	۰/۹۰۷	۰/۰۲	.۸۰۷	.۰۷۴

شکل ۲: الگوی معادلات ساختاری فرضیات فرعی تحقیق

جدول ۴: ضرایب رگرسیونی (نتیجه آزمون فرضیات فرعی تحقیق)

شماره فرضیه	فرضیه	ضریب رگرسیونی	مقدار بحرانی	خطای استاندارد	P	نتیجه
۱	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← احراز سلامت	۰/۲۵۲	۵/۱۹۵	۰/۰۰۹	۰/۰۰۰	تأیید
۲	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← آموزش متناسب	۰/۱۵۱	۳/۰۵۴	۰/۰۱۷	۰/۰۰۲	تأیید
۳	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← بازدید و بررسی از وسایل	۰/۰۱۴	۰/۲۸۷	۰/۰۳۳	۰/۷۷۴	رد
۴	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← سازماندهی و رعایت تجانس	۰/۱۰۸	۲/۱۶۶	۰/۰۱۳	۰/۰۳۰	تأیید
۵	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← شناخت توانایی‌ها	۰/۲۲۱	۴/۵۲۰	۰/۰۰۹	۰/۰۰۰	تأیید
۶	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← نظارت بر فعالیت‌ها	۰/۱۵۳	۳/۰۹۹	۰/۰۱۴	۰/۰۰۲	تأیید
۷	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← و کمک به ورزشکار مصدوم	۰/۲۱۱	۴/۳۱۶	۰/۰۱۰	۰/۰۰۰	تأیید
۸	میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی ← اتخاذ تدابیر لازم	۰/۲۲۹	۴/۷۰۹	۰/۰۱۰	۰/۰۰۰	تأیید

ضرایب تأثیر استاندارد شده برای فرضیات فرعی شماره یک، دو، چهار، پنج، شش، هفت و هشت و مقدار ($P \leq 0/05$) نشان از تأیید این فرضیات دارد. پس با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که بین حیطه احراز سلامت، آموزش متناسب، سازماندهی و رعایت تجانس، شناخت توانایی‌ها، نظارت بر فعالیت‌ها، کمک به ورزشکار مصدوم و اتخاذ تدابیر و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد؛ و اما بین

حیطه بازدید و بررسی از وسایل ورزشی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پاسخ صحیح آزمودنی‌ها به پرسشنامه‌ای که با ۲۵ سؤال پنج گزینه‌ای (طیف لیکرت) جهت بررسی میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت‌های مدنی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی تنظیم شده بود، ملاک آگاهی آن‌ها نسبت به مسئولیت‌های قانونی و مدنی در نظر گرفته شد. علی‌رغم اینکه محقق در بررسی‌های خود تحقیقات مشابه محدودی در ادبیات پیشینه مشاهده کرد اما تحقیقاتی که تا حدودی با موضوع این تحقیق ارتباط داشت، مورد بحث و بررسی قرار گرفت؛ که با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که بین میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج تحقیق جیمز نفریگر^۱ (۲۰۱۲) که اظهار نمود اکثر مدیران ورزشی باشگاه‌های حرفه‌ای نسبت به وظایف و مسئولیت‌های قانونی خود در برابر ورزشکاران از آگاهی و آشنایی سطح بالایی برخوردارند، هم‌خوانی دارد و با نتایج تحقیق فروغی (۱۳۸۴) که اظهار نموده فقط ۳۴٪ مدیران تربیت‌بدنی با مقوله حقوق ورزشی آشنایی دارند مغایرت دارد. مغایرت نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق نامبرده شاید به این دلیل باشد که وی نگرش مدیران تربیت‌بدنی را با مبحث حقوق ورزشی ملاک آگاهی‌های حقوقی مدیران دانسته است در حالی که در این تحقیق، آشنایی با وظایف مراقبتی در فعالیت‌های ورزشی ملاک آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت‌های مدنی در نظر گرفته شده است. از آنجا که مهم‌ترین وظیفه مدیران، اعضای هیئت‌های ورزشی و مربیان وظیفه مراقبتی است، این وظیفه در هشت حیطه تقسیم‌بندی شد و با توجه به فرضیه‌های تحقیق مواردی که از دیدگاه مدیران ورزشی زن و مرد بین مدرک تحصیلی و سابقه تدریس تفاوت معنی‌داری وجود داشت به ترتیب مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه نتایج حاصل از پژوهش حاضر در حیطه‌های مختلف ارائه می‌شود.

حیطه احراز سلامت، اولین وظیفه مراقبتی مدیران و مربیان ورزش آگاهی از سلامت ورزشکارانی است که در محیط‌های ورزشی به فعالیت‌های متنوع ورزشی مشغول‌اند. نحوه اطلاع مدیران و مربیان از سلامت ورزشکار به شیوه‌های مختلف می‌تواند انجام شود. ولی در مورد هر

^۱ nafziger, games

گروهی از آن‌ها اقدامات ویژه‌ای ضروری است. از این‌رو، مدیران ورزشی باید بدانند که اظهارات ورزشکار مبنی بر سلامت کامل و آمادگی برای انجام فعالیت ورزشی رافع تکلیف و مسئولیت آن‌ها نیست و تأیید پزشک مبنی بر سلامت ورزشکار هرگز به معنای این نیست که می‌توان به وی بدون توجه به آمادگی قلبی، فعالیت سنگین ورزشی را ارجاع داد، از سوی دیگر در صورت بروز حوادثی برای ورزشکار در فعالیت‌های ورزشی مانند کشیدگی و دردهای عضلانی در اثر خستگی مفرط، شکستگی، ضربه مغزی، اغماء و امثال آن‌ها بدون ارائه مجوز پزشکی باید از فعالیت مجدد آن‌ها قویاً جلوگیری کرد. در این خصوص تفاوت معناداری بین مدرک تحصیلی با سؤال فوق وجود نداشت. اما بین دیدگاه زنان و مردان تفاوت معناداری در این خصوص به نفع زنان ($P \leq 0.05$) وجود داشت. در مورد سابقه خدمت نیز تفاوت معنی‌داری به نفع مدیرانی که بالاترین میزان سابقه (۲۹-۳۵ سال) داشتند، بود. مدیران ورزشی باید برای همه ورزشکاران پرونده‌ای تشکیل دهند و برگ اول آن پرونده فرمی باشد که پزشک، سلامت عمومی وی را برای پرداختن به فعالیت ورزشی تأیید کرده باشد. با توجه به اینکه تشخیص بیماری‌های قلبی، تنفسی، عصبی و روانی و غیره بدون معاینات طبی میسر نیست و از طرفی مدیر ورزشی (مربی)، صالح و مجاز به انجام معاینات نیست وظیفه مراقبتی او ایجاب می‌کند که بدون مجوز پزشک به ورزشکار اجازه فعالیت ورزشی ندهد. تفاوت معنی دار بین دیدگاه زنان و مردان در حیطه احراز سلامت ورزشکاران شاید به دلیل اعتماد بیش‌ازحد مدیران و مربیان زن به ورزشکاران و یا دلیل مسائل فیزیولوژیکی زنان ورزشکار باشد. تفاوت معنی دار بین سابقه خدمت و سؤال فوق، شاید به دلیل تجربه بالای مدیران و مربیان در برخورد با ورزشکاران است که قدرت تشخیص آن‌ها را بالا برده است و می‌توانند موضوعات مربوط به ورزشکاران را تشخیص دهند.

حیطه آموزش متناسب: آموزش متناسب یکی دیگر از وظایف مهم مدیران ورزشی است. مدیران، مربیان و اعضای هیئت‌های ورزشی موظف‌اند به منظور جلوگیری از حوادث ناگوار ضمن داشتن آگاهی‌های لازم برای ارائه آموزش مناسب، اصول ایمنی را معمول دارند و قوانین و مقررات مربوط به رشته‌های ورزشی را آموزش دهند همچنین در ارائه تمرینات به ورزشکاران به توانایی‌های جسمی و روحی آن‌ها توجه جدی نمایند، حرکات و مهارت‌های ورزشی را به‌طور صحیح آموزش دهند، مهارت جلوگیری از وقوع آسیب‌دیدگی در زمان اجرای فنون ورزشی را یاد دهند، به تصور بالا بردن توانایی روحی و جسمی ورزشکار او را به انجام فعالیت غیرعادی وادار ننمایند و بدون صلاحیت کافی مسئولیت آموزش گروهی را بر عهده نگیرند. به عبارت دیگر

مدیران و مربیان باید تمام موارد فنی و ایمنی را برای رضایت ورزشکاران در تمرینات آماده‌سازی برای مسابقات در دستور کار داشته باشند. در این مورد تفاوت معناداری بین دیدگاه زنان و مردان و سابقه خدمت مدیران و مربیان ورزشی با سؤال فوق وجود نداشت. اما بین مدرک تحصیلی با سؤال فوق تفاوت معناداری به نفع مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر مشاهده گردید این موضوع نشان می‌دهد که مدیران و مربیان که دارای مدرک تحصیلی بالاتری هستند احاطه و اشراف بیشتری به مسئولیت حقوقی دارند. در این خصوص شاد روح یکی از عوامل ایجاد آسیب‌دیدگی ورزشکاران در باشگاه‌ها و مدارس را فاکتورهای روانی و جسمانی دانسته است. همچنین رضوانی (۱۳۷۵) و سلطانی (۱۳۷۷) به ترتیب ۲۸٪ و ۳۲٪ علل آسیب‌دیدگی‌ها را ناشی از انجام عملیات خطا دانستند. لذا در صورت آشنایی با قوانین و مقررات و تأکید بر استفاده از آن به‌طور حتم این درصدها کاهش پیدا خواهد کرد.

حیطه بازدید و بررسی از وسایل و تجهیزات ورزشی: یکی دیگر از عواملی که موجب بروز حوادث یا ایجاد آسیب‌دیدگی در ورزشکاران می‌شود، استفاده از وسایل شخصی غیرمجاز (گردنبند، انگشتر، دست بند و...)، لوازم غیراستاندارد (کفش، کلاه، دستکش، قلمبند، یا بانداژ نمودن مفاصل میچ دست، آرنج، میچ پا بدون مجوز پزشک و...)، در برخی مواقع جاسازی نمودن جسم سخت زیر بانداژها یا وسایل عمومی مانند توپ، زمین، اسباب ژیمناستیک، تشک، میله‌های دروازه فوتبال، والیبال و بسکتبال است (آقایی نیا، ۱۳۹۲). مدیران و مربیان ورزش باید قبل از شروع هر جلسه تمرین، هم از وسایل شخصی ورزشکاران و هم از وسایل عمومی بازدید و در صورت غیراستاندارد بودن و غیرقانونی بودن از انجام فعالیت جلوگیری نمایند. نتایج این تحقیق حاکی از این است که مدیران و مربیان به حیطه بازدید و بررسی توجه کافی نداشته‌اند. در این مورد بین مدرک تحصیلی، سابقه خدمت با بازدید وسایل عمومی قبل از شروع فعالیت تفاوت معناداری وجود نداشت.

حیطه سازماندهی، رعایت تجانس و شناخت توانمندی‌های ورزشکاران، از جمله وظایف مراقبتی دیگری که بر عهده مدیران و مربیان ورزش قرار دارد، سازماندهی و رعایت تجانس تمرینات ورزشی است. کادر فنی و مدیران با اعمال مدیریت مناسب باید بتوانند علاوه بر تفکیک ورزشکاران از نظر وزن، سن، جنس، مهارت، امکانات بر اساس نوع ورزش و سطح مهارت به ویژگی‌های مهم دیگری از جمله ویژگی‌های آنترپومتریک، ظرفیت‌های فیزیولوژیکی، قابلیت‌های زیست حرکتی و ویژگی‌های روان‌شناختی به نحو صحیح در رعایت حیطه‌های تجانس و توانمندی ورزشکاران توجه نمایند، نظارت دقیق و مستمر بر تمرینات ورزشی به

لحاظ حادثه‌ساز بودن آن‌ها از وظایف مهم محسوب می‌شود و در صورتی که این وظیفه به‌طور متعارف انجام شود مدیران و مربیان ورزشی هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال بروز حوادث نخواهند داشت. از این رو نظارت مدیران، اعضای هیئت‌های ورزشی و مربیان حضور مستمر در زمان انجام فعالیت‌ها، توجه به سن، وضعیت جسمی و روانی ورزشکار و نوع فعالیت بستگی دارد. تفاوت معناداری بین دیدگاه زنان و مردان مربیان، مدرک تحصیلی و سابقه خدمت آن‌ها با زیر فرض‌های این بخش وجود نداشت.

حیطه کمک به ورزشکار مصدوم: نتایج تحقیق نشان داد بین حیطه‌های مسئولیت مدنی، حیطه کمک به ورزشکار مصدوم با میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد. مدیران و مربیان ورزشی باید برای آگاهی از همه‌ی جوانب مسئولیت‌های مدنی با اتخاذ روش‌های مناسب برای در امان ماندن از عواقب و پیامدهای قانونی، برنامه‌ریزی‌های مدون و جامعی در دستور کار داشته باشند، اقدام و انجام کمک‌های اولیه مناسب برای ورزشکاران آسیب دیده از مهم‌ترین وظایف مدیران در حین و بعد از فعالیت‌های ورزشی تلقی می‌گردد، در این تحقیق ارتباط معنی‌داری بین توانمندی‌های علمی تخصصی مدیران ورزشی و حیطه‌های مسئولیت مدنی و نیز انجام کمک‌های اولیه مناسب به ورزشکاران مصدوم وجود داشت. تکلیف قانونی مدیر و یا مربی در این مورد اقتضا دارد که در حد توانایی به کمک ورزشکاری اقدام نماید که به هر علتی مصدوم شده است. مدیران ورزشی و مربیان با یادگیری کمک‌های اولیه و تهیه وسایل آن و شیوه‌های انتقال مصدومان به درمانگاه می‌توانند کمک قابل‌توجهی به آن‌ها نمایند. همچنین مدیران و مربیان ورزشی مخالف ادامه انجام فعالیت ورزشی، علی‌رغم حضور ورزشکار مصدوم در بازی باشند. در این مورد بین دیدگاه زنان و مردان با مدرک تحصیلی درباره سؤال فوق تفاوت معناداری مشاهده نگردید؛ اما بین سابقه خدمت با سؤال فوق تفاوت معناداری به نفع مدیرانی که سابقه خدمت متوسط (۲۱-۱۵) دارند وجود داشت ($P \leq 0.05$) به نظر می‌رسد مدیرانی که دارای سابقه خدمتی متوسط به پایین هستند به دلیل توجه بیشتر به قانون و آگاهی از عواقب حقوقی ادامه فعالیت همراه با مصدومیت که ممکن است موجب تشدید آسیب‌دیدگی، افزایش دوره درمان و یا ترس از پیگیری‌های والدین افراد مصدوم شود، موجب این تفاوت شده باشند. اتخاذ تدابیر لازم با پذیرش این موضوع که وقوع حادثه در ورزش امری غیرعادی به نظر نمی‌رسد و قبول این‌که بسیاری از حوادث اجتناب‌ناپذیر است، اولین کسانی که باید در مقابل حوادث از نظر حقوقی پاسخگو باشند مدیران مسئول هستند. اعم از اینکه چه کسی مقصر باشد و یا اینکه

اصولاً حادثه مقصری نداشته باشد، اقدامات حقوقی به‌طورقطع ضرورت دارد. در رأس این اقدامات حقوقی، تنظیم صورتجلسه یا استشهادیه است که باید به امضاء شهود برسد. اطلاع به خانواده مصدوم و انتقال به درمانگاه از موارد دیگری است که در صورت قصور، مدیر ورزشی (مربی) مسئول است. اسکالف و رابینسون در گزارش مطالعات خود، در بررسی میزان استناد به آموزه خطر بر روی آسیب‌های ورزشکاران آماتور و حرفه‌ای، اظهار نمودند که آموزه قبول خطر ضابطه چندان مستحکمی در پرونده‌های ورزشی نیست و این مسئله در بین ورزشکاران آماتور و حرفه‌ای تفاوتی را نشان نمی‌دهد. بنابراین هنگام آسیب‌دیدگی در ورزش، بازیکنان و تماشاگران فقط خطرهای عادی را می‌پذیرند ولی مخاطرات غیرقابل‌پیش‌بینی یا خطاهای مسئولین اجرایی ورزشگاه‌ها را نخواهند پذیرفت در این تحقیق مدیران ورزشی موافق تنظیم استشهادیه بعد از وقوع حادثه‌ای که ممکن است عواقب نامطلوب داشته باشد بودند. در این مورد بین دیدگاه زنان و مردان با توجه به مدرک تحصیلی مدیران ورزشی تفاوت معناداری وجود نداشت؛ اما بین سابقه خدمت با سؤال فوق تفاوت معناداری به نفع مدیرانی که بالاترین سابقه خدمت (۲۹-۳۵ سال) را دارند وجود داشت ($P \leq 0/05$) به نظر می‌رسد مدیران با سابقه خدمت بالا، تجربه مشاهده حوادث خطرناک ورزشی، عواقب آن و یا پی‌گیری‌های قانونی والدین ورزشکار در خصوص مسئولیت‌های قانونی مدیران ورزشی را داشته باشند و این مورد می‌تواند دلیلی بر تفاوت معنادار پاسخ این گروه به سؤال فوق شده باشد. همچنین مدیران ورزشی مخالف به تأخیر انداختن تنظیم صورتجلسه یا استشهادیه پس از وقوع یک حادثه خطرناک بودند. در این مورد بین مدرک تحصیلی، سابقه خدمت مدیران ورزشی با سؤال فوق تفاوت معناداری مشاهده نگردید؛ اما بین دیدگاه مدیران ورزشی (مربیان) (زنان و مردان) با سؤال فوق تفاوت معناداری به نفع مدیران زن وجود داشت ($P \leq 0/05$) همچنین، ورزشکاران پسر در فعالیت ورزشی از دختران فعال‌ترند و بیشتر در ورزش‌های پرخطر مانند کشتی، ورزش‌های رزمی، رقابت‌های سنگین و ... شرکت می‌کنند و احتمال وقوع حوادث خطرناک نیز برای آن‌ها بیشتر است. به همین دلیل مدیران تربیت‌بدنی مرد که این‌گونه حوادث را بیشتر از مدیران زن تجربه کرده‌اند چنین حوادثی را عادی تلقی و نسبت به تنظیم صورت - جلسه و یا استشهادیه کوتاهی می‌کنند.

حیطه توجه به شرایط محیطی با میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و

هیئت‌های ورزشی، مدیران و مربیان موظفاند در تمرینات شرایط محیطی و فضای ورزشی را مورد توجه قرار دهد و در صورتی که انجام فعالیت ورزشی و یا ادامه آن برای سلامت ورزشکار

مضر باشد به هر نحو ممکن از ادامه آن جلوگیری کند. در این تحقیق سطح معنی‌داری بین توانمندی‌های علمی تخصصی مدیران با حیطة توجه به شرایط جوی محرز گردید و مدیران ورزشی، مخالف دنبال نمودن فعالیت ورزشی در شرایط محیطی نامناسب مانند باران، برف، رعدوبرق و ... بودند. در این مورد بین دیدگاه زنان و مردان، مدرک تحصیلی، سابقه خدمت مدیران با سؤال فوق تفاوت معنادار مشاهده نگردید. علوم ورزشی باید نتایج زیان‌بار ناشی از شرایط نامساعد محیطی را پیش‌بینی نماید و به دیدگاه‌های سنتی و غیرعلمی در این زمینه بی‌اعتنا باشد. اگر شرایط نامساعد سبب حادثه شود، مدیر و مربی که ورزشکار را ملزم به فعالیت در چنین شرایطی نموده است مقصر تلقی می‌شود و برحسب نتیجه حادثه، مسئول خواهد بود. از آنجاکه حادثه با ورزش اصولاً تفکیک‌ناپذیر و غیرقابل اجتناب است نمی‌توان آن را پیش‌بینی و از وقوع آن جلوگیری کرد. حتی گاهی به‌رغم پیش‌بینی، قابل جلوگیری نیست.

نتیجه‌گیری

به‌طور خلاصه، طبق نتایج حاصل از این پژوهش، آشکار گردید، ضرایب تأثیر استاندارد شده برای فرضیات فرعی شماره یک، دو، چهار، پنج، شش، هفت و هشت و مقدار ($P \leq 0/05$) نشان از تأیید فرضیات فرعی شماره یک، دو، چهار، پنج، شش، هفت و هشت دارد. پس با اطمینان ۹۵ درصد ثابت گردید که بین حیطة احراز سلامت، آموزش متناسب، سازماندهی و رعایت تجانس، شناخت توانایی‌ها، نظارت بر فعالیت‌ها، کمک به ورزشکار مصدوم و اتخاذ تدابیر و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود دارد؛ و اما بین حیطة بازدید و بررسی از وسایل و میزان توانمندی‌های علمی - تخصصی مدیران و اعضای هیئت‌های ورزشی ارتباط معنی‌داری وجود ندارد، همچنین مدیران و مربیان ورزشی، با مدرک تحصیلی و سابقه خدمت بالاتر، آگاهی بیشتری نسبت مسئولیت‌های قانونی و حقوقی خود در رابطه با مشاهده حوادث خطرناک ورزشی، عواقب آن و پیگیری‌های قانونی والدین ورزشکاران دارند و مخالف به تأخیر انداختن تنظیم صورجلسه یا استشهاده پس از وقوع یک حادثه خطرناک هستند. احراز اینکه مدیران ورزشی در حیطة بازدید و بررسی توجه کافی به این امر نداشته‌اند و با توجه به اینکه تعداد قابل‌توجهی از حوادث ایجاد شده در میدانی ورزشی به دلیل عدم رعایت همین امر مهم است، همچنین عدم توجه کافی مدیران به بازدید و بررسی وسایل و تجهیزات ورزشکاران در بسیاری از رشته‌های ورزشی پر برخورد مثل کشتی، جودو، تکواندو، کاراته و نیز رشته‌های توپی و گروهی مثل فوتبال، بسکتبال و ... می‌تواند علاوه

برآسیب‌های جبران‌ناپذیر به ورزشکاران موجبات مسئولیت‌های قانونی برای مدیران ورزشی گردد، لذا ضرورت دارد مدیران ورزشی در این خصوص توجه کافی داشته باشند همچنین در این تحقیق محرز گردید مدیران ورزشی مرد بیشتر از مدیران زن این‌گونه حوادث را تجربه کرده و ضمن عادی تلقی کردن این‌گونه حوادث، نسبت به تنظیم صورتجلسه و یا استشهادهیه کوتاهی می‌کنند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود، ضمن توجه به ارتقاء مدرک تحصیلی مدیران و مربیان ورزشی، با اهتمام به برگزاری کلاس‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی از طریق بروشورها، نصب تابلوهای آموزشی و همانند آن، میزان آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت‌های مدنی آنان نیز افزایش یابد.

منابع

- آقای نی، حسین. (۱۳۶۹). حقوق ورزشی، انتشارات معین. ص-۴۴.
- (۱۳۸۱). حقوق ورزشی، نشر میزان، چاپ هفتم، بهار. ص ۶۱.
- (۱۳۹۲). حقوق ورزشی، انتشارات میزان. ص ۲۲.
- (۱۳۸۶). حقوق ورزشی، نشر میزان، چاپ هفتم. ص ۲۶-۸۵.
- چلبی، البرز. (۱۳۸۶). دیباچه‌ای بر حقوق ورزشی. قواعد عمومی حقوق جزا، آیین‌نامه بین‌المللی دوپینگ. چاپ دوم. تهران: انتشارات بامداد کتاب. ص ۴۰.
- ره پیک، حسن. (۱۳۸۸). مقدمه علم حقوق. چاپ دوم انتشارات خرسندی. ص ۴۸-۶۵.
- ساکت، محمدحسین. (۱۳۸۱). دیباچه‌ای بردانش حقوق با همکاری جهان معاصر مشهد
- شامبیاتی، هوشنگ. (۱۳۷۱)، حقوق جزای عمومی، انتشارات پازنگ، تهران جلد ۲. ص ۳۷۹.
- شگری، نادر. (۱۳۹۱). حقوق ورزشی، انتشارات جنگل. ص ۷۹.
- علی‌آبادی، عبدالحسین. (۱۳۷۳)، حقوق جنایی و قوانین جزائی تطبیقی، انتشارات دانشگاه تهران، جلد ۱.
- (۱۳۷۳). حقوق جنایی و قوانین جزائی تطبیقی، انتشارات دانشگاه تهران، جلد ۱. ص ۲۵۱.
- عمید، حسن. (۱۳۸۴). فرهنگ فارسی. انتشارات امیرکبیر تهران. ص ۹۵.
- فراهانی، ابوالفضل. (۱۳۹۵). حقوق ورزشی، حتمی. ص ۱۹.
- (۱۳۹۵) حقوق ورزشی انتشارات حتمی چاپ چهارم. ص ۲۳.
- (۱۳۹۵) حقوق ورزشی، انتشارات حتمی. ص-۶۲-۶۴.
- قانون مجازات اسلامی. (۱۳۹۷). نشر دیدار. ص ۸۳.
- کاشف، میر محمد. (۱۳۸۹). حقوق و اخلاق ورزشی، جلد ۱، تهران بامداد کتاب. ص ۶۹-۶۸.

- کاتوزیان، ناصر. (۱۳۸۶). مقدمه علم حقوق و حقوق مدنی الزام‌های خارج از قرارداد، شرکت سهامی انتشار، تهران. ص-۲۹۶.
- کشاورز، لقمان و همکاران. (۱۳۹۵). مدیریت سازمان‌های ورزشی، انتشارات حتمی. ص ۱۶۹.
- گلدوزیان، ایرج. (۱۳۸۷). محشای قانون مجازات اسلامی. چاپ سوم. تهران: انتشارات مجد. ص ۸۸.
- نادریان جهرمی، مسعود. (۱۳۹۵). مدیریت منابع انسانی در سازمان‌های ورزشی، انتشارات نگارخانه. ص ۴۵.
- نور بهار، رضا. (۱۳۸۸). زمینه حقوق جزای عمومی، انتشارات بیست و هفتم. تهران: انتشارات دادآفرین. ص -۱۷۵، ۱۷۶.
- ولیدی، محمد صالح. (۱۳۷۴). حقوق جزای عمومی جلد ۳، نشر داد. ص-۲۳.
- والتر. تی جامپیون جونیز. (۱۳۷۶). مبانی حقوقی در ورزش‌ها مسئولیت مدنی در ورزش، ترجمه حسین آقایی نیا، نشر دادگستر جلد ۱. ص-۹۹.
- Adam's. Implication of sportand law: contemporaryscuttle decision.Appenzellered sports and low: contemporary. 1985.17 (18):29.
- Chsmption, Gr. Walter.T. Nonprofessional sport related injuries and assumption of risk in Pennsylvania 1983. 54(4):43-44.
- Hindbrain. Thenabs youth squad business week on line, pin. 2008.
- Laura Spinney. Heart stopping action nature).2004. 430: 7000.
- Scaif, Robindon.Injuriesarising out of amateur and professional sport, viability of assumption of the defenes. 1978. 27:49.
- Sonia Aiieyne. Star atomic black enterprise.2003.34 (4): 60.
- Wicker, P. Breuer, C. (2014). "Exploring the organizational capacity and organizational problems of disability sport clubs in Germany using matched pairs analysis". Sport Management Review. 17(1): 23-34.

مقالات:

- بنیان، عباس. (۱۳۷۸). بررسی میزان شیوع و علل آسیب‌های ورزشی دانش آموزان دختر و پسر سال سوم دبیرستان‌های تربیت‌بدنی و علوم ورزشی سراسر کشور، پایان‌نامه تحصیلی.
- (۱۳۹۲). «تفاوت آگاهی‌های حقوقی و مسئولیت مدنی مربیان ورزش زن و مرد در روی دادهای ورزشی، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی»، دوره ۲، شماره ۴ (۸ پیاپی)، بهار ۱۳۹۳، ص ۷۹-۹۰.
- حاج بیگی، محمدرضا. (۱۳۸۵). «خشونت و پرخاشگری در فوتبال و راهکارهای کنترل آن»، فصلنامه امنیت، سال پنجم، شماره ۱ و ۲ پاییز و زمستان
- شاد روح، حمید. (۱۳۷۳). بررسی انواع و میزان شیوع صدمات ورزشی در ساعات درس تربیت‌بدنی در بین دانش آموزان مقطع متوسطه، پایان‌نامه تحصیلی.

- فارسی، علیرضا و همکاران. (۱۳۸۵). بررسی وضعیت ایمنی فضاهای ورزشی مدارس کشور، طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی.
- فروغی پور، حمید. (۱۳۸۳). بررسی میزان آشنایی مربیان، معلمان و مدیران ورزشی شهر تهران با حقوق ورزشی و ارائه راهکارهای آموزشی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، پژوهشکده تربیت‌بدنی ایران، چکیده.
-؛ و همکاران. (۱۳۸۷). در بررسی میزان آشنایی دانشجویان ورزشکار دانشگاه‌های آزاد اسلامی لرستان با مسئولیت‌های مدنی در ورزش، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد، چکیده.
- کوزه چیان، هاشم، و همکاران. (۱۳۹۰). تحلیل ایمنی و تبیین الگوی مربوطه در سالن‌های ورزشی دانشکده‌های تربیت‌بدنی، نشریه مدیریت ورزشی، ش ۱۱، ص ۱۳۸-۱۱۹.
- مصطفی پور انزلی، شاهین و همکاران. (۱۳۹۵). التزام عملی مربیان ورزش به مسئولیت‌های حقوقی از دیدگاه ورزشکاران، مدیریت ورزشی دوره ۸ شماره ۴، ص: ۵۴۱-۵۵۴.
- نظریان، عباس. (۱۳۹۵). ارزیابی عوامل تعیین‌کننده صلاحیت‌های قانونی مدیران اجرایی ورزش از دیدگاه متخصصان دانشگاهی و مدیران ورزشی، مدیریت ورزشی، ۱۳۹۵، دوره ۸، شماره ۴، ص ۵۶۷ تا ۵۸۸.
- یوسفی، سعید. (۱۳۹۲). ارزیابی دانش مربیان ورزش درباره‌ی کمک‌های اولیه به ورزشکاران آسیب‌دیده در میداين ورزشی، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ش ۲ (پیاپی ۵) ص ۱۶۲-۱۵۱.
- Abdolvahabi.Z, jafarisiavashani, naghavi.F. The determination of sport coaches and managers knowledge with sport laws. European journal of experimental biology.2012. 2(5): 1738-1744.
- Frank.Cavico, Bahaudin.G, Mujtaba, Rosenberg.R. An emerging legal ethical and practical quandary. Journal of management and administrative sciences review.2015. 4(1):1-22.
- Nafziger, James. A replay of characteristics and trends.American journal of international law. 2012. 86(3):79-83.

Analysis of the level of awareness of sport managers and instructors on the indicators of civil responsibility in the field of sports activities

*Asgar Haghighi **

*Masoud Nadarian Jahromi ***

*Younes Mohammadzadeh****

*Asgar Nick Saresh*****

Abstract

Sports rights are a set of rules that are developed by sporting or sporting organizations and organizations to regulate the behaviors of human resources (athletes, spectators, professionals people, coaches and referees) in sport and apply in sports settings. The purpose of this research was to analyze the amount of legal awareness among the managers of civil liability indicators in sport activities in Fars province in 2019. The research was a field survey-field survey. The statistical population was all managers and staff members. Based on Morgan's table, 400 individuals were selected using stratified random sampling. Data was collected by a researcher-made questionnaire. The test-retest method confirmed its reliability with a coefficient of 0.86. The results showed that there is a significant relationship between the level of legal awareness of civil liability indices and the level of scientific competency of managers of sports boards. Also, there was a significant difference between the views of women and men on knowledge of civil liability indicators ($p < 0.05$) regarding the service record, there was a significant difference between managers' viewpoints ($p \leq 0.001$). That is, managers with a higher record of service have a greater awareness of legal awareness.

Key Words

civil responsibility, sports managers, sports activities, legal awareness

* Ph. D., Strategic Management Sport, Jahrom Unit, Islamic Azad University, Jahrom, Iran. ah_2424@yahoo.com

** Associate Professor, Department of Sport Sciences, Faculty of Sport Sciences, Isfahan State University, Isfahan, Iran. (Corresponding Author and Advisor): m.naderian@spr.ui.ac.ir

*** Assistant Professor, Department of Physical Education, Zand Institute of Higher Education, Shiraz, Iran. (Advisor): younesmohammadzadeh598@gmail.com

**** Assistant Professor of Islamic Azad University of Jahrom, Iran. (Advisor): Nikeresht66@yahoo.com